

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Άγιος Ιωάννης Ρέντη, 8 Αυγούστου 2024
Α.Π.:211124

Δ/νση: Λ. Θηβών 196-198, Άγιος Ιωάννης Ρέντη,
ΤΚ 18233
Πληροφορίες: Ε. Καμπέρου
Τηλ.: 213.212.8661
Email: dpt.lpa@migration.gov.gr

Π Ρ Ο Σ : Την ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ
ΕΓΓΡΑΦΩΝ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ :
ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ κ.κ. ΜΑΝΩΛΗ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗ, ΜΑΡΙΑ
ΚΟΜΙΝΗΝΑΚΑ, ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ, ΑΛΕΞΗ ΤΣΟΚΑΝΗ,
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Θ Ε Μ Α : Κοινοβουλευτικός Έλεγχος
ΣΧΕΤΙΚΑ : Η υπ' αριθμ. Πρωτ. 6118/29.07.2024 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής Ερώτησης, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Μ. Συντυχάκης, Μ. Κομνηνάκα, Λ. Κανέλλη και Α. Τσοκάνης, με θέμα «Για το κλείσιμο του Κέντρου Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Κ.Φ.Α.Α.) στα Ανώγεια, στην Κρήτη», σας γνωρίζω τα εξής:

Τον Ιούλιο του 2022, θεσμοθετήθηκε το Πλαίσιο Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων με τον ν. 4960/2022 (Α' 145) (βλ. τα άρθρα 66ΚΕ έως 66ΛΑ του ν. 4939/2022, Α' 111). Στη συνέχεια, εκδόθηκε η υπ' αρ. 187634/2023 (Β' 2125) κοινή υπουργική απόφαση, η οποία καθορίζει τις βασικές αρχές και τους πρότυπους κανόνες λειτουργίας, τις κτηριοδομικές προδιαγραφές, τις παρεχόμενες υπηρεσίες, τη διαδικασία αδειοδότησης, και τη διαδικασία εποπτείας και αξιολόγησης των Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Κ.Φ.Α.Α.). Συμπληρώνεται δε, με ένα αναλυτικό παράρτημα, το οποίο συνιστά τον Οδηγό Εφαρμογής των Πρότυπων Κανόνων Λειτουργίας (Κ.Φ.Α.Α.). Στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο προβλέπεται πλήρης πλαisiώση των ανηλίκων από επιστημονική ομάδα που απαρτίζεται από τις ειδικότητες του κοινωνικού λειτουργού, ψυχολόγου, νομικού συμβούλου/ δικηγόρου, εκπαιδευτικού και νοσηλευτή, καθώς και από υποστηρικτικό προσωπικό, οι οποίοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους εντός του κέντρου σε 24ωρη βάση, επτά (7) ημέρες την εβδομάδα.

Επισημαίνεται ότι ένας φορέας, για να λειτουργήσει Κ.Φ.Α.Α., πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου (άρθρο 66ΚΗ ν. 4939/2022) και να έχει νομική προσωπικότητα (ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ ή διεθνής οργανισμός ή ΟΤΑ α' βαθμού), μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, εμπειρία και δράσεις, βάσει καταστατικού και απολογισμού, στην παιδική προστασία, και εγγραφή στο Μητρώο Ελληνικών και Ξένων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (άρθρο 78 ν. 4939/2022), εφόσον πρόκειται για μη κυβερνητική οργάνωση. Παράλληλα, ο φορέας λειτουργίας οφείλει να εγγράψει το Κ.Φ.Α.Α. στο οικείο Μητρώο Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων που τηρεί επίσης το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, προσκομίζοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά (βλ. την υπουργική απόφαση Δ11/ οικ.26945/1074/12.6.2019 (Β' 2399), και την εγκύκλιο της Υφυπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου με Α.Π. 53346/26.01.2023).

Αρμόδια για την παρακολούθηση της εύρυθμης λειτουργίας των Κ.Φ.Α.Α. και της συμμόρφωσης με το θεσμικό πλαίσιο είναι η Μονάδα Εποπτείας και Αξιολόγησης Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου (βλ. άρθρο 66ΛΑ του ν. 4939/2022 και άρθρο 40 του π.δ. 106/2020 (Α' 255), εφεξής Μονάδα Εποπτείας). Η Μονάδα Εποπτείας, παράλληλα, υποστηρίζει με εκπαιδεύσεις, κατευθυντήριες οδηγίες και

περιοδικές συναντήσεις, το προσωπικό προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα της παροχής υπηρεσιών προς τα παιδιά, σε συνεργασία με ελληνικά πανεπιστήμια και με διεθνείς οργανώσεις, αλλά και ευρωπαϊκές ή διεθνείς υπηρεσίες. Έλεγχο κατά λόγο αρμοδιότητας, ως προς τη συμμόρφωση με τους κανόνες χρηματοδότησης και ορθής λειτουργίας διενεργεί και η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Μάλιστα, πριν την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης του 2023 η Διαχειριστική Αρχή είχε συντάξει το 2017 οδηγό εφαρμογής για το πρόγραμμα φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων προκειμένου οι φορείς που λειτουργούσαν κέντρα φιλοξενίας υπό τη δική της χρηματοδότηση να συμμορφώνονται σε κανόνες λειτουργίας, στελέχωσης και χρηστής διαχείρισης.

Την αρμοδιότητα για τη διαχείριση και την εποπτεία της φιλοξενίας των ανηλίκων ανέλαβε η Ειδική Γραμματεία Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων το 2020, ενώ πριν την αρμοδιότητα αυτή διατηρούσε το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Ν.Π.Δ.Δ., εποπτευόμενο πλέον από το Υπουργείο Κοινωνικής συνοχής και Οικογένειας. Το 2018 το Ε.Κ.Κ.Α. και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κατόπιν αναφορών και έπειτα από έκτακτο έλεγχο είχαν παύσει τη λειτουργία της δομής ως κέντρου φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων.

Το Κέντρο Φιλοξενίας στα Ανώγεια επαναλειτούργησε μετά από τρία χρόνια διακοπής, το 2022. Στις αρχές του 2023, διενεργήθηκε επιτόπιος έλεγχος στο Κέντρο Φιλοξενίας, ενώ το 2024 διενεργήθηκε ο δεύτερος έλεγχος, που περιλάμβανε επιτόπια επίσκεψη, παρατήρηση, ομάδες εστιασμένης συζήτησης με παιδιά (με διερμηνεία) και ξεχωριστά με το προσωπικό, έλεγχο εγγράφων, κ.ά.. Στο ενδιάμεσο διάστημα, υπήρχε τακτική επικοινωνία για τη διερεύνηση ζητημάτων παιδικής προστασίας και στελέχωσης του κέντρου, κατόπιν αναφορών που ελάμβανε το Υπουργείο.

Παράλληλα, το 2023, στο πλαίσιο της νέας αίτησης για χρηματοδότηση μέσω του συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος του Ταμείου Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης 2021-2027, το Κέντρο Φιλοξενίας του φορέα λειτουργίας Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ. στα Ανώγεια αποκλείστηκε στη διαδικασία της συγκριτικής αξιολόγησης (ως διαδικασία ελάμβανε χώρα για πρώτη φορά). Ωστόσο, προκειμένου να συνεχίσει να λειτουργεί μία δομή φιλοξενίας παιδιών στην Κρήτη, το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου εισηγήθηκε τη συνέχιση της λειτουργίας του Κέντρου. Για να γίνει αυτό εφικτό, εντάχθηκε στο Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Παρά τις συστάσεις που έγιναν και το πλαίσιο μετα-παρακολούθησης που εφαρμόστηκε από τις αρμόδιες οργανικές μονάδες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου διαπιστώθηκε αδυναμία συμμόρφωσης με το οικείο θεσμικό πλαίσιο. Ακολούθως αποφασίστηκε η διακοπή της λειτουργίας του Κ.Φ.Α.Α. του φορέα «Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης» (ΙΝΕΔΙΒΙΜ) για δεύτερη φορά.

Αναφορικά με την εξασφάλιση σταθερής χρηματοδότησης για τη λειτουργία των Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, κάθε χρόνο η Γενική Γραμματεία Προστασίας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, ως αρμόδια αρχή για την προστασία, την στέγαση και την επιτροπεία των ασυνόδευτων και χωρισμένων από την οικογένειά τους ανηλίκων πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών, κάνει μία εκτίμηση των θέσεων φιλοξενίας που θα χρειαστούν για να στεγαστεί το σύνολο των ασυνόδευτων ανηλίκων που καταφθάνουν στη χώρα συνυπολογίζοντας τις υπάρχουσες θέσεις φιλοξενίας, τον αριθμό των αφίξεων ασυνόδευτων ανηλίκων που καταγράφονται, λαμβάνοντας υπόψη και άλλους παράγοντες όπως ηλικία, φύλο κλπ. Βάσει αυτής της εκτίμησης για τις αναγκαίες θέσεις φιλοξενίας, γίνεται η εκτίμηση για τις αναγκαίες χρηματοδοτήσεις. Σημειώνεται ότι οι φορείς που λειτουργούν Κ.Φ.Α.Α. έχουν τη δυνατότητα να καλύψουν τις χρηματοδοτικές τους ανάγκες από άλλους πόρους π.χ. ιδιωτικούς. Σε κάθε περίπτωση όμως, ανεξαρτήτως της χρηματοδοτικής πηγής, ο φορέας υποχρεούται να συμμορφώνεται με τις ως άνω προβλέψεις του θεσμικού πλαισίου, με σκοπό την αδιαπραγμάτευτη και ομοιόμορφη τήρηση των βασικών κανόνων παιδικής προστασίας και την εξασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος των ασυνόδευτων

ανήλικων. Στην παρούσα φάση μόνο ένας δήμος έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον και λειτουργεί Κ.Φ.Α.Α. .

Τέλος, πέραν του ολοκληρωμένου πλαισίου στήριξης που παρέχεται στο πλαίσιο της επιτροπείας και της φιλοξενίας των ανηλίκων σε κατάλληλες δομές, με την εκπροσώπηση και την υλική και ψυχοκοινωνική υποστήριξη που προσφέρεται στους ανηλίκους, το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου επενδύει στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ασυνόδευτων ανηλίκων στην τοπική κοινωνία. Προς τούτο σχεδιάζει και υλοποιεί προγράμματα και δράσεις, σε συνεργασία με κρατικούς, και μη, φορείς. Οι σχετικές δράσεις και παρεμβάσεις αναπτύσσονται σε τέσσερις βασικούς πυλώνες που συνιστούν συνάμα και δείκτες ένταξης:

- πρόσβαση των ασυνόδευτων ανηλίκων τόσο στην τυπική, όσο και τη μη τυπική εκπαίδευση.
- πρόσβαση στα κοινωνικά δικαιώματά τους.
- Προώθηση της συμμετοχής των ασυνόδευτων ανηλίκων σε αθλητικές και πολιτιστικές δραστηριότητες, σε συνεργασία με μουσεία, εικαστικούς χώρους, κέντρα πολιτισμού, ιδρύματα, πανεπιστήμια, αθλητικούς συλλόγους, οργανισμούς και Δήμους.
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας στους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της κατανόησης μεταξύ πολιτισμών, της διαπολιτισμικότητας και της καταπολέμησης των διακρίσεων.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΕΨΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ :

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής
4. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας
5. Υπηρεσία Συντονισμού
6. Γραφείο Επικοινωνίας και Ενημέρωσης